

P R E D G O V O R

Pred vama je novo izdanje zdravstveno-statističkog ljetopisa Nastavnog ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE.

S ciljem osiguranja usporedivosti podataka i kontinuiteta prikaza, priredili smo izdanje strukturom istovjetno prethodnim godinama, i učinili ga dostupnim na našoj WEB stranici www.zzjzpgz.hr.

Publikacija "Zdravstveno-statistički ljetopis Primorsko-goranske županije za 2024. godinu" rezultat je obrade dostupnih podataka u sklopu Zdravstveno informacijskog sustava, reguliranog zakonskim propisima i Programom statističkih istraživanja te Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2024. godine. Podaci omogućuju uvid u organizacijsku strukturu, djelatnički kapacitet pružanja zdravstvene zaštite i učinke te pokazatelje zdravstvenog stanja stanovništva Primorsko-goranske županije.

Imajući u vidu činjenicu da je sukladno Zakonu o službenoj statistici Državni zavod za statistiku (DZS) glavni nositelj istraživanja o umrlim osobama, a Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) nositelj javnozdravstvenog istraživanja o umrlim osobama, te zbog izuzetne važnosti kvalitete, odnosno sveobuhvatnosti mortalitetnih podataka, od 2017. smo godine kao izvor podataka uzroka smrti umrlih osoba s prebivalištem u našoj Županiji koristili bazu umrlih HZJZ. Na taj način obuhvatili smo umrle izvan naše Županije, a s prebivalištem u Županiji, za razliku od prijašnjih izdanja u kojima smo prikazivali samo umrle u našoj Županiji. Sustav prikupljanja podataka o umrlim osobama reguliran je zakonima koji povezuju različite društvene sustave: državnu upravu, državnu statistiku, pravosuđe i zdravstvo.

Prilikom izračuna stopa u pobolu i pomoru broj stanovnika po jedinicama lokalne samouprave prikazali smo prema procijenjenom broju stanovnika krajem 2024. godine.

Održan je kontinuitet u prikazivanju podataka i usporedivost s prethodnim razdobljem. Sustav prikazivanja podataka populacijski je orijentiran, s korisnikom zdravstvene zaštite u središtu sustava, odnosno, vodeće je načelo prikazivanja podataka logičko-populacijsko, a ne formalno-organizacijsko.

Rad i postupci prema vrstama zaštite prikazani su prema spolu korisnika svugdje gdje je to programski bilo moguće. Prikaz podataka rezultat je prožimanja nekoliko kriterija:

- *pravila izvješćivanja* - rad u primarnoj i specijalističko konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti izvješćuje se po vrsti djelatnosti, odnosno specijalnosti, i po jedinici lokalne samouprave. Zbog populacijskog pristupa, objedinjeni su podaci za određene dobne skupine, neovisno o organizacijskom obliku ili drugoj pripadnosti izvršitelja usluge,
- *procesna sličnost ili orijentiranost* uvjetuje objedinjavanje nekih izvješća (npr. patronaža). Populacijskim pristupom, rad patronažne djelatnosti, izvornog jedinstvenog izvješća, prikazan je odvojeno po pojedinim populacijskim skupinama korisnika,
- *vlasnički status* (ustanove čiji je osnivač država ili županija, privatne ustanove - privatna djelatnost) odnosno *uvjeti poslovanja* (ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje ili ne), podaci su objedinjeni zbog populacijskog pristupa i obuhvata,
- *djelatnički kapacitet* u zdravstvenoj djelatnosti u Ljetopisu prikazan je opisno.

Zbog populacijskih različitosti, neke su pojave prikazane za četiri subregije: Gorski kotar (Čabar, Vrbovsko, Delnice, Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad), otoci (Cres, Mali Lošinj te Rab i Krk s pripadajućim jedinicama lokalne samouprave), priobalje (Crikvenica, Novi Vinodolski, Vinodolska, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Opatija, Bakar, Čavle, Jelenje, Kastav, Klana, Kostrena, Kraljevica, Viškovo) i Grad Rijeka.

Svi podaci koji zahtijevaju dopunsko pojašnjenje vidno su označeni (*).

Svi podaci objavljeni su u apsolutnim brojevima (sumarni u pravilu tiskani masno), a za bolje uočavanje veličine pojave ili strukture korišteni su i odgovarajući relativni brojevi (tiskani kurzivom).

Publikacija "Zdravstveno-statistički ljetopis Primorsko-goranske županije za 2024. godinu", objedinjavajući na jednom mjestu sve dostupne podatke, pruža mogućnost relevantne ocjene učinaka zdravstvene djelatnosti cijele Županije.

Zahvaljujemo se unaprijed svim korisnicima ove publikacije, koji će nas upozoriti na eventualne greške ili uputiti pisane primjedbe i prijedloge za njezino poboljšanje.

Uredništvo